

SUOMEN KIRJASTOSEURA
FINLANDS BIBLIOTEKSFÖRENING
FINNISH LIBRARY ASSOCIATION

Suomen kirjastoseura ry

Lausunto eduskunnan sivistysvaliokunnalle 29.3.2021

Asia: HE 39/2021 vp hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikkumisvapauden ja lähikontaktien väliaikaisesta rajoittamisesta

Suomen kirjastoseura kiittää sivistysvaliokuntaa mahdollisuudesta kertoa näkemyksemme hallituksen esityksestä.

Liikkumisrajoituksia koskevan lain yhteydessä olisi tärkeää sallia välttämätön asiointi kirjastossa. Ehdotamme välttämättömän kirjastoasiointin lisäämistä lakiesityksen kohtaan 3 § Poikkeukset liikkumisrajoitukseen.

Rajattu asiointi kirjastossa on välttämätöntä henkisen kriisinkestävyiden kannalta. Erityksissä eläminen voi johtaa ihmisen toimintakyvyn nopeaan laskuun, jos henkisestä hyvinvoinnista ei huolehdi.

Kirjojen ja muiden varausten noutaminen kirjastosta on ollut häivähdys normaalia ja auttanut ihmisiä kestämään pitkittynyttä kriisitilannetta.

Lisäksi oikeus sähköiseen asiointiin on turvattava kaikille. Kirjastojen asiointikoneet ovat välttämätön osa monen arkea. Ilman kirjaston tietokoneita yhteiskunnassa heikommassa asemassa olevien henkilöiden on mahdotonta hoitaa asioitaan.

Jos kirjastoja ei mainita lain poikkeuksissa, on riskinä täyssulku. Kirjastojen täyssulku vaikeuttaisi entisestään lapsiperheiden, lasten, nuorten ja opiskelijoiden vaikeaa tilannetta, kun kirjastosta ei saisi lainaan kirjoja, lehtiä, pelejä ja muita arjen kannalta välttämättömiä hyödykkeitä.

Kantarilla teettämämme kyselytutkimuksen mukaan kirjastojen täyssulku vuoden 2020 keväällä vaikeutti jopa joka kolmannen opiskelijan opintoja. Samassa tutkimuksessa selvisi myös, että puolet suomalaisista piti kirjastojen sulkemisen vaikutuksia kielteisinä.

Toivomme sivistysvaliokunnan ottavan huomioon, että nykyisessä rajatussa asiointimallissa kirjastoissa ei synny lähikontakteja. Kirjastoissa on käytössä pika-asiointi. Asiakas voi noutaa varaamansa kirjat, lainata teemahyllyistä ja palauttaa lainoja. Myös asiointikoneiden ja tulostinten käyttömahdollisuus on järjestetty turvallisesti.

Kirjastojen täyssululla ei saavuteta epidemian hallinnan kannalta toivottua lähikontaktien vähentämistä. Sen sijaan täyssulku aiheuttaisi merkittävää haittaa monen ihmisen elämään.

Rajattu ja terveysturvallinen asiointi kirjastossa auttaa meitä selviytymään kriisistä.

Suomen kirjastoseura ry:n puolesta,

Rauha Maarno
toiminnanjohtaja
puh. 044 7481801, rauha.maarno@fla.fi